

9 maart 1566.

Een brief van de landvoogdes Margaretha van Parma aan Hippolyte Persijn, president van het Hof van Utrecht, met de opdracht tot onderzoek in het convent van Oostbroek, naar wie der religieuzen het meest geschikt is om tot abt te worden benoemd in de vacature, ontstaan door het overlijden van abt Jacob van Baarn.

In de nadagen van het Convent Oostbroek (2e helft 16e eeuw) zorgt een benoeming van een nieuwe abt voor een jarenlange strijd tussen de wereldlijke en de geestelijke macht. De kloosterlingen meenden dat zij zelf de zaken konden regelen, maar de wereldlijke overheid in Brussel vond dat zij het voor het zeggen had, wat formeel ook zo was.

Binnen de abdij was echter een forse machtsstrijd ontbrand, die gepaard ging met opsluiting, ontzetting van de gevangenen, malversaties, intriges, etc. Een IRT-affaire waardig.

Hippolyte Persijn, president van het hof van Utrecht, krijgt opdracht de gang van zaken te onderzoeken en stelt een rapport samen voor de Landvoogdes Margaretha van Parma.

In de onderstaande transcriptie vindt u een van de brieven van Margaretha aan Hippolyte.

In het boek *Herfsttij over Oostbroeks Abdij* kunt u het gehele verhaal terugvinden. Het laat zich lezen als een politieke detective.

Hoochwaerdighe in God, bijzonder goede Vriendt, lieve bijsunder.

Alsoe wij bericht zijn des overlijden van den abt van Oostbroek buyten Utrecht ende dat die prior ende religieusen des convents ons gebeden hebben, van eenen anderen prelaat opt spoedelicxst, te moegen wordden versien, 't welck wij oock wel begheren, alsoe gedaen te wordden. Is derhalven ons Tegenwoirdich scribeven aen U L; ten eynde ghij zoe korts als doentlijck, U vueget in 't voors. convent ende aldaer U wel ende behoerlijck intomeert op 't leven, conversatie ende regiment der religieusen aldaer, ende dewelick onder henlyuden de nutste, bequaamste ende meest gequalificeert soude wezen, om tot de voors. prelature gevordert ende gepromoveert te worden, ende in sunderheyt oock op die qualiteyt, van broeder Chrystoffel Alberti ende uwen handel ende informatie ons scriftelijck overseyndt, geslooten ende besegelt alst behoort, ons daerbenevens (alle gunst te rugge gestelt) overschrijvende uwe advys ende goetduncken, wellick onder den voirs. religieusen nae uwe consentie, behoert tot de voors. prelature geprefereert te worden; daarbij vuegende de naemen van eenige andere religieusen, om daerna, daerinne versien te worden, als bevonden zal wordden te behoren. Ende opdat midlerwijle het voors. godthuys wel geadministreert worde alst behoort, den voirs. broederen Christoffel stelt tot eenen administratoren desselven, als hij tot noch toe es geweest. Hoochweerdighe in Gode, besunder goede Vrundt, lieve, besunder, God zij met U.

Gescreven te Brussel den ixen dach Martii 1566.

Margareta

Overgenomen uit:

A. van L(ommel): *De abdij van Oostbroek bij Utrecht, Anno 1566* (in: *Archief voor de geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht*, derde deel, blz 291 - 308), blz 293 - 294.

Archief:

Rijksarchief Utrecht: Collectie Buchel/Booth, no. 19, ongefolieerd.

Literatuur:

Dr. M.P. van Buytenen/Dr. A.K. de Meijer OSA: *Herfsttij over Oostbroeks abdij*, Zeist 1990, blz 69 e.v.
R.H. Vermij: *Een abt tegen ambtenaren, benoemingsperikelen in het klooster Oostbroek 1561 - 1566*, Maandblad Oud-Utrecht 1986, blz 33 - 38.